

Uppsala kommun
uppsala.kommun@uppsala.se

2023-12-18

1 (17)

Jonas.Forsberg@uppsala.se

Dnr- 2023:5712

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Gottsundaskolan i Uppsala kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Gottsundaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Gottsundaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar för att så att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn och lärarna i årskurs 6 och 7 tillsammans med elevhälsan arbetar för att ledarskapet i klassrummet ska vara tydligt så att studiero skapas och upprätthålls.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **29 mars 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 90304 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023-5712) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Gottsundaskolan leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolans resultat, såväl vad gäller elevernas kunskapsutveckling, värdegrundsarbetet som undervisningens genomförande. Utifrån analysen och de identifierade utvecklingsbehoven genomför rektorn utvecklingsåtgärder och fördelar resurser för att möta de behov som finns på skolan. Rektorn ger lärarna de förutsättningar som behövs för att genomföra undervisningen bland annat genom kompetensutvecklingsinsatser. Skolan arbetar med jämställdhetsfrågor som en del i värdegrundsarbetet för att alla elever oavsett könstillhörighet ska ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn leder och organiserar det pedagogiska utvecklingsarbetet och skapar förutsättningar för lärarna att samverka.

Rektorns uppföljning och analys av resultat och undervisningens genomförande

Granskningen visar att rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsan systematiskt och löpande under året följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat, resultat av skolans arbete med värdegrund och undervisningens genomförande. Skolans fyra arbetslag, som är uppdelade utifrån årskurs, har i uppgift att som första instans kontrollera och följa upp varje elevs kunskapsutveckling, frånvaro samt sociala situation. Uppföljning av kunskapsresultaten sker löpande under året men även vid mitterminsavstämningar och i slutet av varje termin då arbetslagen analyserar skillnader bland annat mellan kön, ämnen och årskurser. Elevhälsoteamet håller heldagsmöten två gånger per år där fokus ligger på analys, reflektion och planering. Vid två halvdagar per år träffas elevhälsoteamet även för att arbeta med sammanställning och uppföljning.

Rektorn följer upp resultat kopplade till skolans värdegrundsarbete. Underlag för detta är bland annat enkäter för elever och personal samt värdegrundsarbete på skolans schemalagda enhetstid där enhetsledarna redovisar hur tiden används till rektor och biträdande rektor. Den årliga trygghetsenkäten som besvaras av skolans samtliga årskurser innehåller samma frågeställningar varje år vilket underlättar för uppföljning och analys av resultaten.

I slutet av läsåret ges varje arbetslag på skolan tid att utvärdera det gångna årets insatser och dess effekter, för att personalen inför nästkommande läsår ska kunna rikta insatserna utifrån årskursernas behov. I analysen tillämpar personalen flera perspektiv såsom ett didaktiskt perspektiv, ett genusperspektiv och ett

inkluderingsperspektiv. Utifrån analysen görs en planering av det kommande läsåret och åtgärder planeras och sätts in utifrån det.

Skolans analyser visar bland annat en ökad utmaning med fler elever som kommer till årskurs 6 med otillräckliga kunskaper i ämnet engelska, samtidigt som det finns elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling i ämnet. Skolan ser att nivåskillnaderna ökar för varje år. Som åtgärder har skolan därför sett över läromedel och infört ett tvålärarssystem i alla årskurser, något rektorn hoppas kommer att ge resultat framöver. Inom ämnet NO upptäcktes det att tidigare fokus på digitalt arbete försvårade för eleverna varpå ett antal NO-lärare nu genomför ett nytt arbetssätt som innebär att eleverna arbetar mer analogt.

Skolans arbete med jämställdhet

Granskningen visar att rektorn tillsammans med skolans personal arbetar med jämställdhetsfrågor som en del i värdegrundsarbetet. Detta för att alla elever ska ges samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Skolan har de senaste åren gjort en medveten satsning på elevhälsan och har som en av få skolor i Uppsala två heltidsanställda kuratorer, något som delvis beror på det som framkommit i skolans analys att flickor med svag socioekonomisk bakgrund är den grupp som skolan har svårast att nå fram till. Även om satsningen på elevhälsan kommer alla elever till godo kan skolan konstatera att stödet mest har gynnat just gruppen flickor med svag socioekonomisk bakgrund.

Utifrån satsningen på elevhälsan har ett antal större insatser genomförts, däribland ett krafttag mot hedersrelaterat våld och förtryck samt projektet "våga drömma" vars syfte var att öka elevernas medvetenhet kring normer, attityder och värderingar. Detta för att vidga elevernas perspektiv på vilka valmöjligheter de har i livet, samt ge verktyg för att eleverna ska kunna göra medvetna val, både i skolan och senare i livet. Insatsen förenade praktik och teori och genomfördes i samarbete med ideella föreningar och organisationer som exempelvis Gottsundas dans och teater. På teorilektionerna låg fokus på normkritik och självkännedom och i den praktiska delen var fokus på att eleverna skulle lära känna sin kropp genom olika dramaövningar.

Ledning och organisation

Granskningen visar vidare att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat förutsättningar för lärarna att samverka och lära tillsammans i kollegiet genom veckovisa fasta mötestider med tydliga mötesstrukturer. Lärarna är uppdelade i fyra arbetslag utifrån årskurs och leds av en arbetslagsledare som fungerar som en länk till

ledningsgruppen. För att leda och organisera det dagliga arbetet har rektorn gett arbetslagsledare 20 procents nedsättning i sin undervisning. Arbetslagen träffas en gång i veckan. Varje arbetslag har en speciallärare knuten till sig som deltar vid arbetslagsmötena och som fungerar som en länk till övriga elevhälsan med uppgift att föra information mellan dessa grupper. Specialläraren stöttar även upp i de ärenden som gäller specifika elever både socialt och kunskapsmässigt. Arbetslagen följer upp statistik i form av kunskapsresultat och flaggar vid behov till specialläraren.

Skolan har även ämneslag som träffas en gång i veckan eller en gång varannan vecka. Ämnesansvarig lärare träffar regelbundet rektorn och biträdande rektorn. Syftet med ämneslagens träffar är att utveckla och planera undervisningen inom respektive ämne genom pedagogisk planering och diskussion. Samverkan mellan lärarna sker även på något som skolan kallar för *enhetstid* vars innehåll beslutas och planeras av arbetslagen tillsammans med det systematiska trygghetsteamet. Enhetstiden ger möjlighet till ämnesövergripande arbeten inom exempelvis hållbarhet, studieteknik, källkritik och värdegrundsarbete.

Av intervjuer framkommer emellertid att skolan de senaste åren har gått mot en utveckling av "fyra skolor i skolan" med fyra starka arbetslag där varje enhet bygger en egen stark kultur. Rektorn anser att respektive arbetslag fungerar väl men ser ett behov av en ökad samverkan mellan arbetslagen, något som dock är en utmaning bland annat på grund av skolans trångboddhet. Rektorn hoppas på en förbättring från och med nästa läsår då skolan flyttar till nya lokaler.

Granskningen visar vidare att skolans arbets- och förhållningssätt i de flesta fall är tydliga och tillämpas av lärarna. Av intervjuer med lärare och elevhälsa framkommer att de rutiner som finns på skolan exempelvis gällande frånvaro och anmälan om kränkande behandling numera upplevs tydligare av personalen bland annat tack vare att gemensamma planeringsdagar används till att gå igenom gällande rutiner. Lärare som börjar på skolan får en god introduktion, även om det kan skilja sig mellan arbetslagen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen är strukturerad samtidigt som syftet med lektionen och olika arbetsmoment överlag är tydligt. Undervisningen består av olika moment och arbetsformer som skapar en variation för eleverna. Vidare får eleverna det lärarstöd de behöver för att förstå och komma vidare i sina uppgifter. Det finns inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärarna anpassar undervisningen så att den utmanar och stimulerar eleverna utifrån hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Lärarna ger eleverna möjligheter att reflektera över det egna lärandet och ser också i viss mån till att eleverna får vara med och utvärdera och påverka undervisningen.

Målfokuserad och strukturerad undervisning

Granskningen visar att undervisningen är välstrukturerad och att syftet med lektionen eller olika arbetsmoment i de flesta fall är tydligt. Skolan har arbetat fram en gemensam idé om lektionsstruktur som utgår från rubrikerna *tid*, *mål* och *aktivitet* som står skrivna på klassrummens whiteboardtavlor. I vissa klassrum står det även *inhåll* och *syfte*. Det varierar dock i vilken utsträckning och på vilket sätt lärarna arbetar efter den framtagna lektionsstrukturen. I flera ämnen förmedlar lärarna regelbundet målen för eleverna samt vad de förväntas kunna när terminen är slut, även om det varierar hur ofta och på vilket sätt lärarna går igenom målen med eleverna. I några ämnen skapar lärarna en planering som eleverna får ta del av antingen digitalt eller på papper, där det i vissa fall framgår vad eleverna förväntas göra varje lektion. Eleverna uttrycker att de uppskattar när det finns tydliga planeringar eftersom det blir klart för dem vad de förväntas kunna och hur mycket tid de har på sig att genomföra uppgifterna.

Vid de lektionsobservationer Skolinspektionen genomför varierar det huruvida läraren startar lektionen med en inledning av vad lektionen ska innehålla samt gör en återkoppling till föregående lektion, något som eleverna och lärarna bekräftar i

intervju. Det skiljer sig även mellan lärarna huruvida de förklarar syfte med lektioner och olika arbetsmoment och aktiviteter. Av både lektionsobservationer och elevintervjuer framkommer vidare att det på vissa lektioner inte görs något tydligt avslut. Lektioner avslutas i några fall med att eleverna samlar ihop sina grejer och ställer sig bakom bänken.

Varierad undervisning och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter som skapar en variation för eleverna. Under de lektioner som Skolinspektionen besöker varvar lärarna genomgångar med praktiska övningar såväl i helklass, i grupp som i par. Eleverna får överlag ett aktivt stöd av sina lärare så att de vet vad de ska arbeta med på lektionen samt för att förstå och bibehålla engagemang för uppgiften. Under lektionsobservationerna går lärarna runt i klassrummet och kontrollerar att alla elever hänger med, även de elever som inte räcker upp handen. De elever som tappar fokus uppmärksammas i de flesta fall av lärarna. Av elevintervju framkommer att de flesta lärare är duktiga på att variera undervisningen och att förklara på ett sätt så att alla elever förstår men att det är svårare att få hjälp i vissa ämnen där det bara finns en lärare och det är många elever som behöver hjälp.

Stimulans och utmaningar utifrån elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar vidare att undervisningen till stor del är anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. Skolan har en relativt hög lärartäthet¹ och i några ämnen är det flera lärare eller pedagoger i klassrummet vilket möjliggör att möta såväl de elever som behöver mer stöd som de elever som behöver mer utmaning. I flera ämnen skapar lärarna uppgifterna så att de kan genomföras på flera nivåer, vilket innebär att elever kan stimuleras och utmanas oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Inslag i undervisningen som stärker elevers självförtroende och motivation

Granskningen visar att skolan arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vid flera av de lektionsobservationer Skolinspektionen gör förekommer inslag i undervisningen där lärarna på olika sätt uppmuntrar och berömmar eleverna. I planeringen av undervisningen anstränger sig lärarna för att

¹ Av officiell statistik framgår att andelen elever per lärare läsåret 2022/23 var 11.6.

undervisningen ska vara motiverande och stimulerande för den aktuella elevgruppen och att alla elever ska få möjlighet att visa sina kunskaper och lyckas vilket stärker elevernas motivation att lära. Eleverna anser att deras lärare har höga förväntningar på dem men att det varierar hur duktiga lärarna är på att uppmuntra och berömma dem. Eleverna upplever att det är motiverande när de får en tydlig feedback från lärarna men att det framförallt sker i de ämnen där de skriver mycket.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar också att lärarna arbetar för att eleverna ska reflektera över sitt eget lärande och att utveckla sin förmåga att ta ansvar för sin inläring. Eleverna får i slutet av varje termin i lärandeplattformen besvara frågor som; *vad är det som gör att jag lär mig?*, *vilket ansvar tar jag för att lära mig på bästa sätt?* och *vad kan jag utveckla?* Lärarna läser och kommenterar det eleverna skrivit och svaren utgör sedan underlag för utvecklingssamtalen.

I ämnet matematik arbetar eleverna med så kallade "nyckeluppgifter". På veckans sista lektion avsätts en stund där eleverna får reflektera över hur det har gått att arbeta med uppgifterna, vad som är elevernas styrka och vad de behöver utveckla. Rektorn berättar att matematiklärarna påbörjade det nya arbetssättet under föregående läsår som ett sätt för eleverna att i högre utsträckning få syn på vad de ska arbeta med och varför de gör det. Tanken är att arbetssättet ska införlivas i en ny gemensam pedagogisk idé som skolan håller på att arbeta fram. Lärarna har i stor omfattning gemensamma strategier för reflektionsarbetet och rektor diskuterar det återkommande med de ämnesansvariga. Samtidigt poängterar rektorn att det varierar i vilken utsträckning det görs och att arbetet kan bli mer strukturerat än vad det är idag.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det bedrivs ett aktivt och medvetet trygghetsarbete på skolan. Skolan analyser elevernas trygghet och har två trygghetsteam som arbetar åtgärdande respektive förebyggande. Skolan bedriver till viss del ett aktivt arbete för att skapa och upprätthålla studieron i klassrummen. Granskningen visar dock att det delvis saknas ett skolgemensamt arbete och att det finns klasser där studieron är mindre god och att elever där återkommande upplever sig störda i sitt skolarbete.

Skolans arbete för att skapa trygghet

Granskningen visar att det bedrivs ett aktivt och medvetet trygghetsarbete på skolan. Som tidigare nämnts följer skolan årligen upp elevernas upplevda trygghet genom en stor trygghetsenkät som elever från alla årskurser besvarar. Enkäten innehåller samma frågeställningar varje år vilket gör det möjligt att följa eventuella förändringar över tid. Elever och lärare uppger i intervju att tryggheten överlag är god på skolan men att det varierar. Förra läsåret genomförde skolan en satsning på att stävja språkbruket genom att ta krafttag mot verbala kränkningar.

För att stärka tryggheten på skolan finns två aktiva trygghetsteam, ett antimobbingsteam och ett systematiskt trygghetsteam som arbetar åtgärdande respektive förebyggande. Skolan har även nyligen genomfört en insats för att öka kännedomen om antimobbingsteamet då det uppdagades att kännedomen om teamet var låg hos eleverna.

Skolans arbetslag arbetar regelbundet med trygghetsarbete, även om lärarna uppger att *hur* de arbetar med trygghet varierar mellan arbetslagen. Arbetslaget i årskurs 6 arbetar exempelvis med ökad vuxennärvaro i korridorerna. Vidare har samtliga klasser på skolan så kallad enhetstid där eleverna arbetar med värdegrundsarbete. Bland annat hålls fyra lektioner i årskurs 6 med kurator vars syfte är att öka tryggheten i dessa klasser. Lärarna anser att trygghetsarbetet, framförallt det åtgärdande, fungerar väl på skolan och ser resultat av de insatser som gjorts i närtid, men ser samtidigt ett behov av att utveckla det förebyggande trygghetsarbetet.

Skolans arbete för att skapa studiero

Granskningen visar vidare att det delvis pågår ett arbete med att skapa och upprätthålla studieron på skolan men att det i viss mån saknas ett tydligt ledarskap i vissa klassrum. Representanter för elevhälsan och rektorn anser att skolans fyra olika

enheter arbetar på olika sätt. Inom varje enhet diskuteras studiero och förhållningssätt gentemot eleverna men det sker inte så mycket samverkan *mellan* enheterna. Såväl representanter för elevhälsan som rektorn ser att skolan skulle gynnas av mer gemensamt arbete och inte som det upplevs emellanåt, som fyra separata enheter. Studieron varierar och har generellt försämrats den senaste tiden. Av elevintervjuer framgår att det ofta är "stökigt" på många lektioner, framförallt i årskurs 6 och 7, vilket medför att det emellanåt är svårt att fokusera på skolarbete. På vissa lektioner saknas studiero helt berättar eleverna. Under Skolinspektionens lektionsbesök råder det god studiero på flertalet lektioner där de flesta elever är fokuserade på skolarbetet. Vid några lektioner är studieron dock mindre god. Några elever är högljudda och går runt i klassrummet och pratar eller sysslar med annat än lärande. En del elever går in och ut ur klassrummet, ställer sig utanför klassrumsfönstret och försöker påkalla uppmärksamhet från sina klasskamrater. Under några lektioner händer det även att det kommer in elever som inte tillhör klassen, något som lärarna uppger förekommer. Under de lektioner där det råder sämre studiero försöker lärarna på olika sätt få eleverna att fokusera på skolarbetet, flera gånger endast med kortvarig effekt.

Såväl lärare som rektorn och representanter för elevhälsan uppger i intervju att de är medvetna om att studieron inte är god i alla klasser, något de delvis kopplar samman med den våg av gängkriminalitet som pågår i Uppsala för närvarande och som leder till att många elever är oroliga och rädda. Skolan har vuxit de senaste åren och har i takt med att elevunderlaget ökat byggt om tidigare uppehållsrum till klassrum vilket resulterat i att det är trångt i korridorerna och att det finns färre ytor för eleverna att uppehålla sig i mellan lektionerna. Det har bidragit till att det är "oroligt" i korridorerna något som eleverna tar med in till lektionerna och som påverkar studieron i klassrummen negativt. Med anledning av det har skolan ökat vuxennärvaron i korridorerna.

Det framgår vidare av granskningen att eleverna till viss del involveras i arbetet med studiero. Skolsköterskan pratar om studiero med eleverna i årskurs 7 under hälsosamtalen och studiero lyfts även som en punkt på utvecklingssamtalen. Eleverna berättar att de nyligen vid enhetstiden fått diskutera studiero, men uttrycker samtidigt att det har skett när problemen med studiero redan har uppstått.

Det finns gemensamma ordningsregler på skolan och en gemensam tanke om lektionsstruktur som en del i arbetet med studiero. Lärarna delar fungerande strategier mellan varandra och mentorer besöker lektioner där det finns problem med studiero. Specialläraren berättar att det förs diskussioner om hur förändringar i undervisningen kan förbättra studieron. När det uppstår ordningsproblem på

lektionerna finns det gemensamma strategier på skolan för att återupprätta studieron, som exempelvis att skriva i en gemensam chatt så att det kommer mer personal till klassrummet. Hur arbetet med studiero ser ut varierar dock mellan lärarna samt mellan skolans fyra olika enheter.

Skolans ordningsregler har varit samma i flera år och det varierar huruvida eleverna känner till dem. Lärarna anser att det varierar vilken effekt ordningsreglerna har i de olika elevgrupperna. Eleverna upplever att lärarna har olika regler.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn och lärarna i årskurs 6 och 7 tillsammans med elevhälsan arbetar för att ledarskapet i klassrummet ska vara tydligt så att studiero skapas och upprätthålls.

Granskningen visar att det samlade arbetet med att skapa och upprätthålla en miljö där alla elever kan fokusera på sitt skolarbete är ett utvecklingsområde. Även om det inom arbetslagen diskuteras olika strategier och åtgärder vid ordningsstörande beteende så framgår av granskningen att det delvis saknas tydligt ledarskap i vissa klassrum.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av studiero. Alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över bland annat den fysiska miljön.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att fortsätta det påbörjade arbetet med att utveckla det systematiska arbetet för att förbättra studieron på skolan. I ett sådant arbete är det viktigt att betona ett tydligt ledarskap i klassrummet. Lämpligtvis inleds arbetet med att rektorn, elevhälsans kompetenser samt lärarna i årskurs 6 och 7 tillsammans fördjupar arbetet för dessa årskurser för att tydliggöra och identifiera vilka situationer som utlöser en sämre arbetsmiljö såväl som framtagandet av framgångsrika och förebyggande strategier. Utvecklingsarbetet kan med fördel kompletteras med lektionsobservationer och kollegialt lärande i syfte att ta reda på vilka metoder som eleverna uppfattar som framgångsrika för att skapa en lugn studiemiljö.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn följer upp och analyserar skillnader i betyg i årskurser, ämnen och nationella prov i syfte att upptäcka eventuella avvikelser. Rektorn ger också lärarna goda förutsättningar att samverka med varandra i arbetet med betygssättning och bedömning för att säkerställa att betygssättning och bedömning är likvärdig.

Rektorns uppföljning och analys av lärarnas bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skillnader i betyg, i årskurser, ämnen och nationella prov i syfte att säkerställa att det sker en likvärdig betygssättning på skolan. Rektorn tar del av och följer upp lärarnas skriftliga omdömen i skolans lärandeplattform och kontaktar aktuell lärare vid avvikelser i betygssättningen. Rektorn kontaktar även berörda ämneslärare om det är något ämne som avviker för att diskutera anledningen till det. I ämnet fysik till exempel har lärare lyft att det finns avvikelser mellan slutbetyg och nationella provresultat. En möjlig förklaring är att eleverna inte hade arbetat på länge med just de förmågor som bedömdes på det nationella provet och vidtog åtgärder utifrån det.

Förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning

Granskningen visar vidare att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att samverka med varandra i arbetet med betygssättning och bedömning. Skolan har stora ämneslag som kontinuerligt arbetar med sambedömning och samrättning. Lärarna planerar sin undervisning tillsammans i ämneslagen och tar även i flera ämnen fram gemensamma prov och rättningsmallar, något som lägger grunden för en likvärdig bedömning och en samstämmighet i kollegiet. Arbetssättet med gemensam planering och bedömning underlättar även hanterandet av eventuella frågor och svårigheter kring bedömning och betygssättning som dyker upp längs vägen. I några ämnen arbetar lärarna utifrån ett tvålärarssystem varpå en gemensam formativ bedömning sker naturligt.

Specialläraren som arbetar undervisningsnära har ofta en god kännedom om elevernas kunskaper och utgör därför många gånger också ett stöd i diskussionerna om bedömning och betygssättning.

Vidare framgår det av granskningen att lärarna avidentifierar och samrättar nationella prov tillsammans. I genomförande och bedömning av de nationella proven deltar alla undervisande lärare i ämnet, oavsett om läraren undervisar i årskurs 6 eller 9. Rektorn ser det som ett tillfälle för fortbildning och kvalitetssäkring. Utöver att det bidrar till en ökad likvärdighet i bedömning och betygssättning ser rektorn att det medför andra fördelar.

Gottsundaskolan genomförde under föregående läsår i samband med införandet av den nya läroplanen Lgr 22 en omfattande satsning på betygssättning och bedömning och de förändringar som introducerades. Skolan avsätter även regelbundet tid för att diskutera frågor om bedömning och betygssättning, bland annat vid skolans "pedagogiska caféer" som hålls fyra gånger per år.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Agnetha Burström.

I handläggningen av ärendet har utredarna Johanna Salomonsson (föredragande), Helen Lundell Sjöberg samt Eva Ahlman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Elva lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 26-27 och 29 september samt 2 oktober 2023. Besöket genomfördes av Johanna Salomonsson och Helen Lundell Sjöberg.

Gottsundaskolan ligger i Uppsala kommun och bedriver verksamhet för grundskolans årskurser 6-9. Skolenheten leds av en rektor och en biträdande rektor och har vid granskningstillfället 562 elever.